

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 80 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Za cele „Domovine“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Stara pesem.

15 ministrov, 7 poslancev. — Protič bi rad vlekel do 15. aprila.

Iz Beograda razlega zopet stara pesem. V parlamentu ni poslancev, parlament ni sklepčen, vlada nima večine. Protič-Koroščeva vlada, ki je javnosti in regenta zatrjevala, da ima v parlamentu večino in da bo lahko delala s parlamentom, je hitro doprinesla dokaz, da vse njeno zatrjevanje ni bilo drugega kot brezvestno varanje. Že lani jesen je bilo popolnoma jasno, da Narodno predstavništvo ni življenja zmožno in da ni drugega izhoda, kot dati ljudstvu priliko, da da pri volitvah duška svoji prosti volji. Vse, kar se je dogodilo po 15. februarju, odkar vladata Protič in Korošec, potrjuje, kako prav je imela demokratska vlada, ki je predlagala regentu razpust parlamenta in razpis volitev. Čez dober mesec dni bi se volitve že lahko vršile. Vsled brezvestnosti sedanjih vladnih mož pa sedaj ni še prav nobenih razgledov za volitve. Poslanci vladnih strank ne prihajajo več k sejam parlamenta, vlada sama ubija parlament, ga odlaga na drugi mesec in tako zavlačuje volitve, ker se boji ljudske sodbe. Država med tem vsled strankarstva teh ljudi propada. Dolgo več ljudstvo teh komedij ne bo moglo gledati in če bo prišel čez to gospodo sodni dan, naj si to sama sebi pripiše.

Beograd, 24. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Na današnji seji Narodnega predstavništva je

posl. Pečić pred prehodom na dnevni red zahteval, naj se ugotovi, ali je dovolj poslancev navzočnih. Pri štetju se je ugotovilo, da je navzočnih 15 ministrov in samo 7 poslancev, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v petek ob devetih dopoldne.

Beograd, 25. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Protič-Koroščeva vlada, ki je doživela na večerjšnji seji Narodnega predstavništva popoln polom, je sedaj izprevidela, da jo zapuščajo celo njeni prijatelji, vendar se pa hoče kljub temu še vedno vzdržati na krmilu. Priznava sicer, da nima kvoruma, želi pa vsekakor še par tednov voditi vladne posle, da reši razne strankarske zadeve. Zato je danes zahtevala od predsednika zbornice, da odgodi jutranjo sejo preko katoliških in pravoslavnih velikonočnih praznikov, to je najmanj do 15. aprila.

Demokratska zajednica se odločno protivi temu naklepu, ker vlada nima pravice odgoditi zasedanja zbornice brez regentovega dovoljenja ali pa brez soglasja parlamenta samega. Ta sklep pa se sploh ne more izvršiti, ker vlada nima večine. Regent tudi ne more podpisati takega ukaza, ker je izročil Protiču vladno samo pod pogojem, da deluje s parlamentom. Demokratska zajednica bo jutri v posebni izjavi zahtevala, da vlada odstopi.

Č. hoslavaški konzul za Ljubljano.

Beograd, 26. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Za čeholovaškega konzula v Ljubljani je imenovan dr. Otokar Beneš z naslovom generalnega konzula.

Kongres demokratskih študentov.

Ljubljana, 26. marca. (Izvirno poročilo.) Včeraj popoldne se je pričel v Ljubljani kongres demokratskih visokošolcev iz vseh treh vseučiliških mest države. Na kongres so odposlala svoje zastopnike akademična društva: Demokratski študentski klub iz Beograda, Jugoslavija in Triglav iz Zagreba ter Jadran iz Ljubljane. Kongres je otvoril predsednik Jadrana g. Cok. Po večerajšnji utrditvi dnevnega reda se bodo

vršile danes in jutri programatične razprave. Namen kongresa je ustvariti podlago za osnove Saveza demokratskih študentov.

DUNAJSKI KLERIKALCI JOKAJO ZA HABSBURGOVCI.

LDU Dunaj, 25. marca. (ČTU) Katoličani dunajske nadškofije imajo danes in jutri na Dunaju katoliški shod, ki se je otvoril snoči z govori, kateri so imeli odkrit monarhistični značaj. Grof Walterskirchen je dejal v svojem govoru: Slavna, pobožna dinastija je morala pobegniti iz domovine. Še na predvečer svojega padca se je klanjala sv. evharistiji. Nobena pesem Andreja Hoferja se ne bo več glasila, nobena Radčevega koračnica se ne bo več svirala, ne bo več zadonela pesem „Prinz Eugen, der edle Ritter“.

Spoznali smo vas!

(Dopis slovenskega kmeta.)

Kako se dandanes izrablja cerkev v politične namene, naj si bo že potom škofovega lista ali drugih pridig, to že presega vse meje. Cerkev nam ne služi nič več za službo božjo, temveč samo še za agitacijo in hujskanje drugega proti drugemu. Iz vseh teh hujskarij, ki jih danes uganja naša duhovščina, se jasno vidi, da hočejo na Kranjskem zopet upeljati staro avstrijsko klerikalno strahovladno, s katero bo mogoče zatirati, odirati, slepiti obogo ljudstvo, sami se pa na naš račun lepo okrog v avtomobilih voziti in se bahati „a danes sem se pa rogomentno nažrl“, kakor je to delal svoječasnno Lampe.

Desetletja so gospodarili od nas izvoljeni poslanci, katere nam je duhovščina z njeno lažnjivo hinavščino natvezila na vrat, hodili so nas na Dunaj prodajat za Judeževe groše Nemcem, dogoljevali so neznošno visoke vsote za morilno prožje človeštva in bogateli z Judi vred na naš

račun, za nas pa ni storil nobeden nič dobrega, pač pa veliko slabega. Pred vsakimi volitvami so prišli s kako novo lažjo, da so nas preslepili, da smo jih zopet volili. Pa kaj so vse storili za nas? — Znano nam je danes, da so ravno naši klerikalni poslanci največ pripomogli k temu, da je mogla avstrijska vlada izdati za nas tako uničujoči in usodepolni zakon o vojnih dajatvah.

Dobro so vedeli ti ljudje, kaj to pomeni, kako bo ravno ubogi kmet najbolj prizadet, pa so le privlčili vanj. Pa saj so tudi dobro vedeli, da bo duhovnik ostal lepo doma in brezskrbno jedel in pil in mu ne bo treba dati ne živine iz hleva, ne žita iz kašče, ubogo ljudstvo pa naj trpi in strada in gre nevede kam, naravnost v smrt. Kaj jim mar uboge družine, kaj jim mar ubogi, izmučeni 50letni oče in zadolženi kmet mnogobrojne družine, mož, izmučen, ki ni bil vojak, pa bo moral delati kot 25letni mladenič? Kaj jim mar, če tudi

„Abšid“ ne drži, saj so vedeli, da je v Avstriji duhoven vsega prost in da bo še bolj prijetno, če bodo same ženske doma.

Desetletja so gospodarili z Judi vred v Avstriji, pa so jo spravili na kant. Preden se je pričela vojna, so vedno vpili, da vojska mora biti. Kaj bodo počele sedaj uboge sirote nadvojvode Ferdinanda! Vprašam vas, kaj pa začnejo danes uboge sirote ubogega kmeta ali delavca, ki ni milijonar, kakor je bil Ferdinand? Ali se vam kaj smilijo? Do sedaj še ni noben črhnil o tem. Ko se je pričela vojna, nisi drugega slišal v cerkvi kakor to: *Molimo za zmago in za našega ljubega cesarja, zmagali bomo, zmaga mora biti naša, saj je pravica na naši strani.* Ko so izprevideli, da jih je Bog zaradi njih hudobij in lumparij zapustil, so na enkrat utihnili, pa so udarili na vojna posojila, potem pa nisi drugega slišal, kakor to: *Podpisujte vojno posojilo, denar ni izgubljen in se vam bolje obrestuje kakor pa v posojilnicah! Sedaj dobite veliko denarja za živino, udeležite se in ne zamudite, sedaj je še čas, da ne bodo vaši mošče in sinovi trpeli lakote, saj zmaga mora biti naša! Darujte za Rdeči križ!*

In danes? — Danes vam ne črhne noben duhovnik več o avstrijskem vojnem posojilu, ker so zapeljali toliko nevednih ljudi in jih pripravili ob toliko denarja. Povejte vendar ljudem, kako se danes obrestujejo avstrijska vojna posojila in če je denar res tako siguran, še bolj kakor v posojilnici! No, g. duhovniki, vi pravite, da ste Kristusovi namestniki, govorite torej ljudstvu resnico!

Kaj pa je z denarjem od prodanih zvonov? Kje je pa ta denar? Zvonove so kupili naši očetje in so bili naše imetje, tedaj imamo pravico, zahtevati od vas račun. Prodali ste jih vi in ste rekli, da vojna uprava dobro plača, povedali pa niste nikdar raz lece, koliko ste prejeli denarja in kam ste dali ta denar.

Kako ste nas odirali med vojno, to nam ostane v večnem spominu. *Živino smo morali dajati malo manj kot zastonj, pri tehtnicah se nas je goljufalo kar na debelo, pri žitu je bilo enako.* Ko smo živeli v stiskah in stradali z družinami o slabih letinah, ste vi imeli polne hleve živine in polne kašče žita, pa niste dali ničesar tam, kjer so od vas postavljeni avstrijski agenti slabo plačevali, temveč ste vaše blago pod roko drago prodajali in niste nas prav nič poznali — pač pa nam je znano, da je naročil neki župnik poštnemu selu: „Povej Tinkotu, da sem že biro pobral.“

Povejte nam vendar, katerim revnim družinam ste biro podarili, ko smo tarnali, da nam gre slabo in da stradamo, pa se nam je reklo, le dobro namerite!

Po razsulu Avstrije, v kateri ste za nas toliko gorja storili so vzeli zopet takoj klerikalci, skoraj sami duhovniki, v roke vlado na Slovenskem, ki jo vodite še danes. *Pa kaj ste vse dobrega do sedaj storili za nas? Prosimo, z dejanji na dan!* Čudno mora biti to vsakemu, da nič drugega, kot neznošno draginjo! Zaradi vas stradamo in trpimo, ki se s par hrvatskimi židi bratite in bogatite, nas, uboge kmete in delavce hočete pa na vsak način uničiti in vpeljati zopet staro strahovladno.

Ampak spoznali smo vas! Vsak človek danes na Slovenskem ve, da ste krivi naše nesreče največ vi in da pri vas ni nobene skrbi za blagor ljudstva, da vam gre samo za nadvlado nad nami in da vas ne bo prav nobeden, kdor ima količkaj pameti, več volil in tudi ne od vas postavljenih doktorjev! Po čedejanjem vašem vladanju v Beogradu in Ljubljani ste se pokazali popolnoma nezmožne in ne zaslužite zaupanja prebujenega ljudstva!

Naloge, o katerih nočejo nič vedeti.

Obče znano je tihotapstvo, posebno ob in v bližini demarkacijske črte. Tu vse tihotapi, ne glede na kmet ali kočar, fant ali dekle. Komaj iz šole izpuščena, petnajst-, šestnajstletna, do dvajsetletna mladina je najhujša. Skoraj noč na noč se potikajo ti mladi ljudi mešano proti demarkacijski črti in obratno od te, prenašajoč razne življenske potrebe in drugo blago, ogibajoč se očitih potov in varnostnih organov. Kaj uganjajo ti mladi, nezreli ljudje med seboj po takih potih in skrivnih prenočiščih, o tem škoda vsake besede, le toliko bodi omenjeno, da se je zjokati nad to mladino, ki vedno bolj pravno propada in se odtuja delu.

In kaj bo enkrat iz teh ljudi? Na to naj bi pomislila naša duhovščina, ki ima polna usta zabavljic na naše napredno časopisje, posebno na „Domovino“, ravno sedanjí, velikonočni čas, bodisi v spovednici, raznih shodih in podobnem. Rajši bi ti gospodje porabili ta primeren čas za odvrčanje te grde kontrabantske razvade, posebno med mladino! To bi bilo hvalevredno delo naše duhovščine, ko bi se vrgla s tako vne- mo na zatiranje in odvrčanje te grde, vsega gorja donašajoče razvade, od katere nimamo drugega pričakovati kot le zlo in gorje. Mesto da porabljate cerkvene prostore v gonjo proti našim časopisom, porabite rajši ta čas in prostor na odpravo tega zla. Z gonjo na časopise tako ne boste imeli posebnega ali pa prav nobenega uspeha, nasprotno vam je pa v tem slučaju večji ali manjši uspeh zagotovljen.

Pomisliti moramo, da je ljudstvo v hribatih krajih še vedno kolikortoliko klerikalno misleče, do katerega ima duhovnik še veliko moč in oblast, posebno še v cerkvi, v spovednici bi njegovo delo ne bilo zastoj. Marsikoga bi odvrnil od tega neprimerne posla. Se enkrat. Tu se vam nudi najlepše polje na deželi, v obližju naše sedanje granice. Imate priliko, a te prilike ne

boste porabili. Mar je vam propast naroda, le da imate neomejeno posvetno moč. Za to vam je slo v preteklosti in gre vam v sedanjosti.

Ze omenjeno, da je v teh krajih narod ne toliko resnično veren vsled svoje neizobraženosti, ampak klerikalno misleč in duhovnom pri volitvah slepo sledeč, v veri, da mu le ta zna in more škodovati tudi na njegovem imetju, pri živini, na polju in enakem. In ker ti ljudje zdaj ogromno razmeroma služijo in oderuško prodajajo, jim je ta največji sovražnik, ki jim stopi nasproti in jih skuša odvaditi in spraviti na poštena pota dela in pravičnosti do bližnjega in države. In to ti duhovniki ob meji dobro vedo in se zavedajo, da bi znali s tem veliko izgubiti na posvetni moči. Ne oziraje se na njih pravi poklic, zatirati vsako zlo in razuzdanost, ne glede na levo in desno in naj še toliko izgubijo na posvetni moči, bi morali odločno zastaviti vse svoje sile in porabiti vsako priliko, katerih imajo brezbrojno, posebno pri te vrste ljudeh, da povzdignejo in krepke čednostno življenje in poštenje med ljudmi, posebno pa med te starosti mladino. In naj bo zamera gori ali doli, priznamo, oni bi s tem le pridobili.

No, pa šlo bo naprej kot doslej. Gonja po naših časopisih se bo nadaljevala, rohnelo se bo čez plese in razne veselice, odvrčalo od naprednih društev. In vse to je prava nedolžnost v razmerju zgoraj opisanemu tihotapstvu in počenjanju, ki je s tem v zvezi. Tu naši duhovniki nimajo besede, kaj še, da bi res odločno nastopili! To lahko spoznamo tudi iz škofijskih listov. Naš škof govori o vseh mogočih stvareh, med drugimi tudi nekaj dobrih in pametnih, a o tem pa ne duha, ne sluha. Na vas je veliko, četudi ne vse, da ostanete narod kreposten in pošten, delaven in vztrajen, a te naloge, kakor je tu spoznati, se ne zavedate. Verjemite, da delate na ta način v vašo popolno propast prej ali slej.

došli bivši vojniki, pa ga je klobučar Smalc zmerjal z beračem; in ko je klobučar enega celo sunil v obraz, so začele leteti nanj batine od vseh strani. Zenske so preobrile klobučarjev voz, da so se raztresli klobuki po tleh in so jih začeli ljudje pobirati in jemati po najnižji ceni, brezplačno. Orožništvo je pomirjevalo in branilo klobučarja in njegove klobuke in naposled celo naperilo bajonete. A ogenj je bil že v strehi. Po klobučarju razkačena množica se ni dala pomiriti. Zenske so stopile pred nastavljene bajonete, a zadaj so se pojavljali fantje, bivši vojaki, da, če treba, udarijo. Le preudarnosti prisotnega stražmojštra iz St. Ruperta, ki je ohranil mirno kri, se je zahvaliti, da ni tekla kri nedolžnih. Ko bi se izvršil le en bodljaj, tedaj bi moralo orožništvo v lastno obrambo nadalje streljati v razjarjeno množico in številne bi bile krvave žrtve. Ubrani pa so bahavega klobučarja, da je odnesel le nekaj bunk, niso pa mogli ubraniti, da ne bi množica raznesla Smalcove drage klobuke na vse vetrove. Klobučarjev sin je tekel na Mirno, Smalc sam pa v St. Rupert brzojaviti orožniški komandi v Novo mesto, baje, da je 200 oboroženih boljševikov na Veseli gori, da je orožništvo od njih obkoljeno in da zahteva pomoč. In vendar ni bilo nobenega boljševika, še manj oboroženega. Obsojamo zenske, ki so prevračale klobučarjev voz in kaznivi so oni, ki so v tej gneči in razburjenosti jemali in odnašali klobuke, a še bolj obsodbe vredno je klobučarja-milijonarja ošabno nastopanje in izzivanje in naposled njegova predrznost, ki brzojavno ukazuje orožniški komandi v Novo mesto, ki je seveda takoj poslala cel roj orožnikov, ki brezuspešno iščejo boljševike. Značilno je dejstvo, da niti en človek, bodisi preprost ali inteligent, ne pomiluje klobučarja Smalca, ampak mu vsak privoščí to lek- cijo. Ta bogataš je s svojo judovsko kupčijo zatrl vse klobučarje daleč na okoli in sedaj navija cene, kolikor mu drago. Ali ni oblasti, ki bi temu klobučarju določila meje in naj ima 100, 200, magari 300 % dobička. To je bil tedaj boljševiški pokret in njega vzrok na Veseli gori.

Dopisi.

Iz Poljan nad Škofjo Loko. V nedeljo je tukajšnji novi župnik po maši povabil vse fante k sebi. Ti so se v resnici odzvali povabilu, ker so bili jako radovedni, kaj bo. Sledila je seveda politična razprava, tekom katere pa je naletel župnik na hud odpor, kar ga je silno raztogotilo. Svetujemo mu, naj se le pomiri in nikar preveč ne razburja, ker je za škodoje in mu želimo sicer vse najboljše. Priporočamo mu le, naj vere ne izrablja preveč za politično agitacijo, s katero nima ničesar opraviti, kakor tudi ni imela nobenega opravka z vojno, čeprav smo morali moliti za morilno orožje preblazene Avstrije, zmagajo pa je podelil Bog iramazonskim Francozom in „zavratnim“ Srbom. Ako je klerikalna stranka že tako omajana, da se skuša rešiti samo še z vero, potem z bogom. Vojna je marsikoga izučila in tudi mi se hočemo otresti vsakega jerobstva. Začrtali smo si jasne cilje in šli bomo svoja pota, pa naj bo farovškí gospodom to prav ali ne. Ne razumemo, zakaj vas tako bode naša knjižica. Ali se bojite našega napredka v izobrazbi? Seveda, gotovi ljudje so mnjenja, da bi morali vsi misliti z njihovimi možgani in prebirati samo otrobe, katere vežejo oni. Toda ti časi so že davno minuli. Imamo pač hvala Bogu že dovolj pametnega časopisja, ki ne deluje z lažmi in slepljenjem ljudstva, kakor vaše.

Iz D. M. v Polju. Gotovo ni mislil dopisnik iz D. M. v Polju, da mi bo z dopisom v „Večernem listu“ št. 64 z dne 18. marca 1920. tako ustregel, kakor mi je. Dal mi je priliko, da lahko povem nekaj resnic. Bil sem res nekoč pristaš SLS., ker sem mislil, da sem s tem v najbolj poštenu družbi. Pisal nisem nikdar uredništvu „Slovenca“ v „Večernem listu“ navedenega dopisa, pač pa nekoč v razgovoru s takratnim urednikom „Slovenca“ povedal zgodovino one liste, ki je izšla takrat v „Jutru“, in šteje je najbrže samobsebi zadevo objavil v „Slovencu“, da meni od dopisnika v „Jutru“ storjeno krivico popravi. Pomniti moram, da je dopisnik „Jutra“, — ki je bil takrat, t. j. pred zadnjimi občinskimi volitvami, natvezil napredni stranki kandidate, večinoma socialne demokrate in pomešal tudi mene med nje, ker sem se mu zdel menda nevaren — popolnoma identičen z dopisnikom „Domoljuba“ in „Večernega lista“. Zakaj ta dopisnik ne pove, da sem se isto leto odpovedal tudi kandidaturi na klerikalni listi, a odpovedi niso sprejeli?! In

kako in kolikokrat mi je še potem grozil bivši župan s to odpovedjo, ki si jo je spravil med razne „dokaze“ moje neklerikalnosti. Smešno je, da so mi takrat nešteto krat — zlasti Mrcina — očitali, da sem liberalcec etc., a sedaj hočejo napraviti iz mene menda najhujšega bivšega klerikalca. To je res, da se nisem eksponiral za SLS., ker se nisem nikdar strinjal z njenim načelom: Uničevati eksistenco političnih nasprotnikov. Prepričan sem se že pred vojno, še bolj pa med vojno, da sem bil med ljudmi, katerim je vera le na jeziku, da z njo skrivajo svoje sebične, grabežljive namene, da morejo krivično množiti si premoženje, in to oni, ki so imeli v stranki prvo besedo. Usmiljenja, ljubezni do bližnjega sploh ne poznajo in ga ríso poznali. Zde se mi kot farizeji ob Kristusovem času, pobožnost hlinijo, a krščanske vere nimajo. Njihova vera je: obrekuj, opravljaj bližnjega in kradi mu čast, če je tudi najpoštenjši človek itd. To so pobeljeni grobovi, na zunaj se kažejo lepe, v notranjosti so pa polni smradu. Zato sem stranki, v kateri imajo taki ljudje glavno besedo, obrnil hrbet, kar je storilo tudi stotine in tisoči drugih. Za agitacije, kar mi dopisnik očita, pa nisem dosedaj prestopil niti enega praga; s tem pa ni rečeno, da ne bom agitiral!

Franc Mandelj, krojač in posestnik.

Z Vesele gore na Dolenjskem. 12. t. m. je bil tu spomladanski sejem, ki je bil v prejšnjih časih eden najbolj obiskanih. Toda kaj takega kot ta dan še nismo doživeli. Momentano je izbruhnila nevolja prebivalstva nad ljudsko pijavko. Na sejem je namreč došel, kakor po navadi, tudi znani bogataš, med vojno nastali milijonar, klobučar Smalc iz Mirne. Ta človek si je že pred vojno na spreten način napravil velikansko zalogo klobukov, nakupljenih ob priliki raznih konkurzov po najnižji ceni. Saj se je sam hvalil pred vojno, da ga ti klobuki ne stanejo več kot 38 krajcarjev komad. In sedaj prodaja klobuke, med temi slabše kakovosti, po 400, 500, 600 K in še dražje. Baje dobrih klobukov na sejem sploh pripeljal ni. Pa to še ni bil vzrok, da je izbruhnila ljudska nejevolja. Klobučar Smalc je v svoji ošabnosti še dražil ljudi z zafkakcijami in žalitvami. Ko so grajali oderuške cene in zahtevali klobuke po primerni, maksimalni ceni, jih je žaljivo zavračal: „Daj 400 K in dva koša kurjekov; sedaj so klobuki po 500, 600, 700 K, o Veliki noči bodo po 1000 K; eno kravo za en klobuk, po Veliki noči pa vole itd.“ Hrušč in trušč pa je nastal, ko je hotel kupiti klobuk neki iz vojnega ujetništva

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. Zivinoreja v Sloveniji. Poverjeništvu za kmetijstvo slovenske deželne vlade je sklicalo 23. t. m. anketo za pospeševanje zivinoreje v Sloveniji. Posvetovanja se je udeležilo okoli 40 zivinorejcev in zivinorejskih strokovnjakov iz cele Slovenije in Prekmurja, a vodil je posvetovanje poverjenik za kmetijstvo. Obravnavale so se točke: 1. Preskrba potrebnih plemenjakov, 2. licenciranje bikov, 3. sposobnost tujih pasem za naše razmere, razdelitev Slovenije v plemenske okoliše, 4. živalske razstave, 5. sredstva za zboljšanje vzreje, 6. plemenski sejmi, 7. zboljšanje dosedanjih užitkov, 8. zivinorejske organizacije (bikorejske in zivinorejske zadruge). O vseh točkah je podal izvrstno izdelana poročila zivinorejski nadzornik za Slovenijo in Prekmurje gospod Zidanšek. Pri vseh točkah se je razvila živahna debata in dosegel se je v vsem popoln sporazum. Od prevrata ni bilo o pospeševanju zivinoreje nobenega sistema, posebno v pokrajinah, ki so bile poprej pod štajersko, koroško ali madžarsko upravo. Sedaj se je postavil lep načrt, ki ga bo treba tudi izvršiti.

g. Za povzdigo tujskega prometa. Trgovinski minister čehoslovaške republike je ustanovil v svojem ministrstvu poseben oddelček za povzdigo tujskega prometa ter imenoval Václava Kováčka za instruktora hotelske obiti. Njegova naloga bo posvečati tujskemu prometu vso pažnjo ter služiti kulturni in gospodarski povzdigi hotelov, gostiln, penzijonov, zdravilišč in letovišč. V Pragi, v Brnu in v Bratislavi bo država ustanovila tri višje šole za hotelirstvo ter pridobila strokovne pisatelje za izdajanje strokovnih knjig. Ministrstvo bo tudi podpiralo velikopotezni načrt čeških gostilničarjev, ki nameravajo graditi v Pragi najmodernejši hotel, ki bo imel 600 sob in bo opremljen z vsemi najmodernejšimi udobnostmi. Hotelski instruktor ima nalogo, brigati se tudi za duševno in gmotno povzdigo gostilniških in hotelskih uslužbencev. Tako hoče čehoslovaška država ustvariti predpogoje za nemejen in vzoren promet s tujci, zavedajoč se, da dajo lahko tujci obilo zaslužka vsem slojem v narodu.

g. Krta uničujejo. Dočim je bila pred vojno krtova kožica vredna 10 do 12 vin., je sedaj njena vrednost poskočila na 50 K in višje. V Avstriji se je zaradi tega razvil divji lov na krta. Listi poročajo, da ni nič posebnega, če

neke kak pastir ali kmetijski fant v mesto na prodaj krtovih kožic za 20.000 do 30.000 K. Umevno je, da se zaradi tega, ker se uničuje za kmetijstvo tako koristna živalica kot je krt, dela narodnemu gospodarstvu velikanska škoda. Ljudstvo sicer opozarjajo, da je krt za kmetijstvo zelo koristna žival, a človeška bestija le drvi za denarjem. Na Solnograškem mislijo uvesti poseben zakon, ki bo prepovedal loviti krt. A tudi to ne bo pomagalo.

g. Državni žrebci. 1.) Skočnina za vse državne žrebce je enostavno zvišana na 50 K, začnši s 25. aprilom t. l. 2.) Doklade za oskrbo državnih žrebcev se bodo za to leto znatno zvišale. 3.) Kmetijski erar plača dve tretjini stroškov za zdravljenje obolenih državnih žrebcev, ki so v osebni oskrbi, eno tretjino pa oskrbnik.

g. Ruski begunci grade tovarne. Naša vlada je dala ruskim beguncem dovoljenje, da zgrade v Stari Srbiji in v Makedoniji nekoliko tovarn za sukno. Ruski begunci bodo v to svrhu porabili stroje, ki so jih pripeljali iz Južne Rusije na angleških ladijah v Carigrad, kjer čakajo na prevoz v našo državo. Po preteku 15 let bodo postale tovarne državna last.

g. Kompenzacijska pogodba z Avstrijo. Ker je kontingent za Slovenijo iz pogodbe 180/SHS z Avstrijo izčrpan, ustavi Centralna uprava, podružnica v Ljubljani, izdajanje poverilnih pisem in tedaj stranke naj ne vplačujejo računskih zneskov. Če bo kontingent povišan, bo Centralna uprava, podružnica v Ljubljani, to pravočasno objavila v časopisih.

g. Tržne cene v Pragi. Na zadnjem sejmu v Pragi so stali nepitani prasiči 1 kg od 24 do 27 K, špeharji pa 1 kg od 28 do 30 K. Kozlički so se prodajali 1 kg za 18 do 20 K. Vse živa teža.

g. Cena sladkorne pese. Češka sladkorna industrija in kmetje so se obrnili na vlado s prošnjo, da določi letos za sladkorno repo maksimalno ceno mesto 15 K — kakor lani — 30 K. Kmet naj bi dobil 26 K, 4 K pa naj bi ostale kot prispevek k posebnemu zakladu, iz katerega bi se kupovala umetna gnojila. Le tako menijo češki gospodarski krogi, da bi se dalo zvišati pridelek sladkorne repe.

g. Kavina primes. Češke tovarne za kavine primesi so prosile vlado, da jim dovoli zvišati ceno kavine primesi za 100 kg na 640 K, ako se oddaja v lesenih zabojih, in na 600 K, ako se oddaja v papirnatih ometih. Podražitev utemeljujejo s tem, da so zvišale mezdno delavcem in da se je podražil premog.

g. Češka valuta. „Prager Tagblatt“ razpravlja, zakaj se ne more dvigniti vrednost češke krone, kakor bi to bilo pričakovati, ter dokazuje, da je temu krivo dejstvo, da vlada ne zahteva za izvoz čeških izdelkov češke krone, marveč tujo, takozvano „zdravo“ valuto, franke, funte, lire, dolarje itd. Zaradi tega češke krone na svetovnem trgu sploh ne poznajo in tudi nima tamkaj nobene vrednosti. Ako bi se zahteval za izvoženo blago le češki denar, bi češka krona naglo škodila.

g. Dunajske tržne cene. Na Dunaju je stal zadnji teden 1 kg govejega mesa 102 do 124 K, 1 kg ovčjega ali konjskega mesa 88 do 96 K. Gosje meso se je prodalo 1 kg za 140 do 170 K, gosja jetra po 260 K. Jabolka so stala 1 kg 22 K in so se ljudje zanje stekli. Čebulo so prodajali 1 kg za 8 do 9 K. Ena glava solate je stala 3 do 4 K, šopek redkvice (6 komadov) pa 2 do 2,50 K. — Časopisje piše, da ljudstvo teh strašnih cen ne bo moglo dolgo vzdržati.

g. Cene cementa na Nemškem. Od 1. marca naprej je na Nemškem uradno določena cena za 10.000 kg cementa 3800 M.

Politične vesti.

p. Zadnji poizkusi Protić-Koroščeve vlade. Danes je že jasno, da se Protić-Koroščeva vlada ne bo mogla dolgo držati. Radikalci, narodno-klubski in naši klerikalci so mislili, da bodo lahko vladali sami in so odklonili vse predloge doktorja Smodlake, ki se je pošteno trudil, da bi združil vse stranke za skupno delo. Demokrati so tudi pri tej priliki dali dovolj dokaza, da jim je v prvi vrsti do države in ljudske dobrobiti in so sprejeli vse predloge dr. Smodlake, ali vse je bilo zastoj; Protić, Laginja in Korošec so ostali trmasti in so s tem vnovič dokazali, da jim je samo do vlade in do nasilja, do države in ljudske dobrobiti pa nič. Računali so pač s tem, da bi se stvar s koncentracijsko vlado odgodila, da bi vlada v tem času na vsa važnejša uradniška mesta postavila svoje ljudi, ki bi pri volitvah

pritisnili na ljudstvo, da bi glasovalo za vladine stranke. V tem zmislu je Protić-Koroščeva vlada že začela delati s tem, da je imenovala za načelnika tiskovnega urada zagrizenega radikalca Risto Odavića, ki je pa sicer popolnoma nespoben za to mesto in tudi za njegovega namestnika je moral priti zagrizen radikalec Perić. Baje se tudi za Slovenijo pripravljajo razna imenovanja v tem zmislu, da bi klerikalci prišli na vsa vplivna mesta, odkoder bi lahko pri volitvah vplivali na ljudstvo. Najbrže se pa ti načrti Protić-Koroščeve vlade ne posrečijo, ker bo vlada šla, predno more vse to izvršiti. Demokratska stranka stoji na stališču, da ni naloga državnih nameščencev pritiskati pri volitvah na ljudstvo, ker uradniki imajo služiti državi, splošnosti in ne posameznim strankam in Korošec naj nikar ne misli, da bo celo na Slovenskem udomačil slaboznane Protićeve navade!

p. Češki legijonarji. Pri praški policiji je nastavljenih okoli 400 čeških legijonarjev, ki so se borili proti Avstriji na raznih frontah. Pred kratkim so imeli ti legijonarji shod, na katerem so sklenili „boriti se za očiščenje uradov birokracije in avstrijkanstva, za blagor republike in časten konec revolucije“.

p. Nemška domišljavost. V Gradcu je imelo svoj občni zbor znano društvo „Schulverein“, ki je pod Avstrijo ustanavljalo in vzdrževalo v slovenskih krajih — nemške šole. To je bilo takrat lahko, ker država ne samo da ni nasprotovala ponemčevanju slovenskih otrok, temveč je to ponemčevanje z vsemi sredstvi celo podpirala. Prevrat v jeseni leta 1918. je pa odnesel iz naših krajev nemške uradnike in tudi ponemčevalnice zgoraj imenovanega društva. Ta „Schulverein“ bi sedaj najbolje storil, da bi se razšel, ker mu je odvzeto vsako polje delovanja, ampak zagrizeni nemški nacionalci še vedno nočejo odnehati in v Gradcu so se dogovarjali o nadaljevanju „dela“ po slovenskem Štajerskem in Koroškem, kakor bi ti kraji bili še vedno pod Avstrijo! Pa časi so se spremenili in ako bi se nemški nacionalcem iz Gradca zljubilo delati kakršnibodi zgago po naši državi, se bodo našli ljudje, ki jim bodo gledali na prste in jih tudi dobro okrecali, tako, da bodo končno vendar sprevideali, da so njihovi časi minuli in da pri nas ni nobenega mesta več za nemško propagando. Roke k sebi, graški nemški nacionalci!

p. Razvoj dogodkov v Nemčiji. Nemški generali so hoteli izgnati vraga (republikance), pa so priklicali Belcebuba (komuniste). Usodna zmota nemških generalov in monarhistov sploh je bila, da so mislili, da je ljudstvo še vedno za cesarstvo in prišli so v Berlin, misleč, da potegne takoj cela Nemčija z njimi, ki je po njihovem mnenju menda komaj čakala na povratek Hohenzollercev. Nemško ljudstvo je pa mislilo na vse prej kot na to; generali so morali v par dneh zapustiti Berlin in vrnili se je prejšnja vlada, sestavljena iz meščanskih strank in socialistov. Sedaj pa tudi ta vlada izgublja tla pod nogami, ker so se dvignili najskrajnejši socialisti, komunisti, ki so zavladali že v vseh industrijskih središčih, kjer je dosti delavcev. To gibanje komunistov ne dela samo resne preglavice berlinski vladni, temveč tudi vsem sosedom, posebno pa antanti, ki se boji, da se ne zapese komunistično gibanje tudi v njene države. Položaj v Nemčiji je tak, da komunisti lahko vsak hip strmoglavijo sedanjo vlado in proglašijo diktaturo proletarijata po ruskem vzorcu.

Novosti.

n. Podpore podčastnikom. Podčastniki armade in mornarice bodo v svrhu lažjega vzdrževanja svojih družin dobivali od 1. aprila dalje poleg materialnih doklad tudi posebno draginjsko doklado, in sicer: podnadredniki 3, ostali podčastniki pa po 6 dinarjev na dan ter oženjeni podčastniki po 1 dinar za vsakega člana družine.

n. Med ruskimi begunci, ki so prispeli v zadnjem času v našo državo in se naselili v Beogradu, se nahaja po poročilih srbskih listov tudi velika kneginja Olga, setra umorjenega carja Nikolaja II. Pred par dnevi jo je posetil v njenem stanovanju naš prestolonaslednik, regent Aleksander.

n. Svojo spretnost v bežanju so kazali te dni Italijani v Logatcu, kjer so povodom obletnice nameščenja tamošnjega italijanskega polka priredili te dni velike slavnosti. Seveda ni manjkalo „zmagoslavnih“ slavolokov, še manj pa njihovih trobojnic. Priredili so razne tekme, v ka-

terih so dokazali največjo sposobnost v tekanju, ali kakor pravimo v mirnem času, bežanju.

n. Vse mora dobiti italijansko lice. Lahi se dobro zavedajo, da so izvršili velik rop, ko so zasedli naš Kras, kjer ni ne duha ne sluha o kakem italijanskem prebivalstvu. Vedo tudi, da naših ljudi ne bodo mogli nikdar izpremeniti, ker bije njih srce zvesto za Jugoslavijo. Da bi si vsaj nekoliko olajšali položaj, zato hočejo dati našim krajem vsaj na zunaj italijansko lice. Tako so našo staroslavno Vipavo osrečili sedaj s samimi italijanskimi napisi, med drugim tudi z Garibaldijevim trgom. No, s tem seveda še ne bodo izbrisali slovenskega značaja trga.

n. Detomoriška. V Zgornjem Blatu pri Smarju so aretirali orožniki Rozalijo D., ker je v škafu vode utopila svojega novorojenega nezakonskega otročka. Bala se je namreč, da bi jo spodili od hiše, če bi izvedeli, da je porodila.

n. Žaganje — za tobak. Pred Koslerjevim gradom ustavi orožnik Tič mladega voznika: „Stojte! Kaj in kam peljete?“ Orožnik preiskuje. Tam pod voznim sedežem je — nekaj. Orožniku se zasvetijo oči: „Kaj?“ Čita: „Fini turški tobak! Cena 4 K 50 v.“ Orožnik šteje: „70 zavitkov!“ Mladenč malomarno strmi. Orožnik: „Kdo ste? kovar, posestnikov sin.“ Navaja svoja generalija. Vaše ime, odkod, oče, mati?“ Voznik: „Ive Vel-Orožnik odpre zavitek. Začuden vzklikne: „Kaj je to? Žaganje za tobak! Goljufija!“ Res v vseh zavitkih — samo žaganje. Orožnik: „Kam ste hoteli to peljati?“ Ive, mladi: „Italijanom v zasledeno ozemlje!“ — „Kje ste kupili?“ — „Tam pri Sv. Jožefa cerkvi od nekega finega gospoda za 400 K.“ Tako prilično se je odigral prizor dne 13. t. m.

n. Orgle so se mu dopadle. Dne 15. t. m. je zaslišal cerkovnik pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah v cerkvi nekaj šum. V resnici opazi možakarja z nahrbtnikom, ki je najbrže že slutil, da je opazovan in se zato potuhnil in pridno molil. Toda cerkovnik se ni dal preslepiti. Zaprl je takoj cerkev in poklical več mož, ki so nato neznanca prijeli, prereševali nekoliko njegove kosti in pregledali končno še nahrbtnik. Na splošno začudenje so dobili v njem 83 piščalk, ki jih je tat iztrgal iz cerkvenih orgel. Možakarja so nato zvezali, dokler niso prišli orožniki, ki so ga potem odvedli v Ptuj, kjer mu bodo Gorice v cerkvi nekaj šum. V resnici opazi zapiskali na druge orgle.

n. Smrtna nesreča vsled igranja s puško. V St. Petru na Krasu sta dečka Fran Ivančič in Anton Adam našla med materialom, ki ga je zapustila bežeča avstro-ogrska armada, vojaško puško. Namesto, da bi jo odnesla na pristojno mesto, sta se igrala z njo. Ko jo je imel v rokah Adam, je smehljal se nameril na svojega prijatelja. Puška se nenadoma sproži in krogla zadene 10letnega Ivančiča v trebuh, tako da je čez par ur umrl.

n. Ustrelil se je 18leten fant ugledne hiše Bukovič v Kočicah pri Žetalah. Vzrok je neznan. Boljše bi bilo, ako bi otroci nosili v žepu kruh namesto revolverja ali pa pištole!

n. Po nedolžnem obsojen. Pred leti je sodišče v Krakovu obsodilo nekega Zdenka Hedina zaradi požiga na 12 let težke ječe. Obsojenec je prebil že več let v zaporih. Sedaj pa je sodišče nepričakovano dobilo obvestilo, da so požigalci že prišli na sled in da so svoj zločin tudi že priznali. Z ozirom na nova razkritja, so po nedolžnem obsojenega takoj izpustili iz zapora.

n. Mati in sin zgorela. V Seretu v Bukovini so našli neko vdovo in njenega sina vsa sežgana v stanovanju. Dognalo se je, da je mati sinu, ko je umiral, dala v roke blagoslovljeno svečo, da mu olajša zadnje trenutke. Pri tem se je najbrže iz žalosti onesvestila, nakar se je postelja vžgala in sta zgorela mati in sin.

n. Žalosten konec svatbe. V mestu Salamanka na Španskem se je pripetila pri neki svatbi velika nesreča. Udrl se je namreč strop in je bilo pri tej priliki sedem oseb ubitih, več pa težko, oziroma lahko ranjenih.

n. Eksplozija municijskega skladišča. V bližini mesta Ostende v Belgiji je zletelo tamošnje veliko municijsko skladišče v zrak. Dve osebi sta bili pri nesreči ubiti, pet pa težko ranjenih.

n. Stavka na Španskem. Po vsej španski državi je izbruhnila splošna železničarska stavka. Na več krajih je ponovno prišlo med stavkujimi in vojaštvom do spopadov.

n. Strahovit potres v Kavkazu. Po poročilih, ki prihaja iz Rusije, je bil v tifliski guberniji pred kratkim strahovit potres, ki je za-

hteval velikanske žrtve. Mesto gori in pa cela vrsta vasi je popolnoma porušeni. Nad 10.000 ljudi je bilo ubitih.

n. Zaloigra. 18letni Emil Šubert in 20letna Ida sta bila brat in sestra. Stanovala sta skupaj pri starejšem bratu Ferdinandu v Budimpešti. Iskala sta povsod primernega zaslužka, a zaman. Živeti sta morala od bratove miloščine ter večkrat poslušati pikra očitanja bratove žene. Zato sta se končno odločila, da hočeta skupaj umreti. Podala sta se k Donavi, ter skočila z mostu v reko. Ljudje, ki so opazili dogodek, so pričeli klicati na pomoč, nakar sta skočila dva vojaka v vodo in potegnili oba nesrečneža iz Donave. Emil je bil že mrtev, Ida pa v nezvesti, a bo okrevala.

n. Koliko zlata se nahaja v morju? Dokazano je, da se nahaja v 100 litrih morske vode okrog 10 mg zlata. Ta možina je tako majhna, da se ne izplača nabirati zlato iz morja. Če pa vpoštujemo, da se nahaja na naši zemlji okrog 1¼ milijard kubičnih kilometrov morske vode, vidimo, da se nahaja v morju ogromna množina zlata, nad 6000 kilogramov, ki bi bilo vredno okrog 18.000.000 milijard kron.

n. Zastrupljeno vino. V Caserti na Laškem je hkrati zbolelo več oseb, ki so pile v neki gostilni skupno vino. Deset jih je umrlo, nekaj ostalih je pa še v smrtni nevarnosti. Gostilničarja, ki je točil dotično vino, so zaprli in uvedli najstrožjo preiskavo.

n. Vozovnica na dunajski električni železnici stane — 4 K. Dunajski občinski nastavljenici so predložili svoje zahteve glede zvišanja prejemkov in je pričakovati, da se jim bo ugodilo v najkrajšem času. Izdatki bodo izredno visoki in jih bo občinski svet kril s tem, da bo zvišal tarifo za električno železnico. Navadna vozovnica bo stala štiri krone.

n. O plazovih. Skodo, ki jo napravljajo plazovi, je možno razvideti po statistiki, ki jo je napravila zvezna švicarska vlada. V eni sami zimi je prirohnelo v dolino 1004 plazov, ki so uničili 1500 hektarjev gozdov, ubili 49 oseb, 147 ranili, poleg tega ubili 700 glav živine in zasuli 850 hiš.

n. V središču. Češko kraljestvo leži baš v središču Evrope. Vas Davle je v središču.

n. Na Japonskem v Tokiju živi 600 pripovedkarjev, ki hodijo od hiše do hiše in pripovedujejo pravljice in basme. Za celo uro pripovedovanja dobe eno krono. Kadar tak pripovedkar čuti, da so njegove pripovedke že znane, se nauči zopet novih.

n. Človek brez spanja. V Ameriki, v državi New Jersey živi neki Albert Herpin, ki že skozi deset let ni niti podnevi niti ponoči zatisnil oči in je končno popolnoma opustil misel, da bi se še kdaj vlegel v posteljo. Po smrti svoje žene je delal takrat kot delavec porcelana 12 do 15 ur na dan. Po tem delu je igral drugo violino v gledališču. Ko se je potem vrnil domov, se mu ni nikdar posrečilo pregnati misli in zaspati. Zaman je poizkušal pri vseh zdravnikih. Nihče mu ni mogel pomagati. Čudijo se le temu, da je mož približno 40 let star, popolnoma zdrav, je rad, je svež in čil ter se mu nespavanje sploh ne pozna.

Razširjajte „Domovino“.

Razno.

r. Nekaj o papigah. Neka stara berlinska devica je imela papagaja, ki je z lahkoto izgovarjal razne besede in kratke stavke. Poredne služkinje so ga naučile izgovarjati besede: „Zlodej vzemi staro babo“ in papagaj je ponavljal ta stavek z veliko vstrajnostjo in na silno jezo stare device. Da bi ga odvadila teh grdih besed, je odšla k svojemu duhovniku, ki je imel jako učeno papigo, ki je znala več psalmov. Prosila ga je, naj ji posodi za nekaj časa svojega papagaja, v kar je ta drage volje privolil. Kljub temu, da sta bila oba ptiča potem v skupni kletki, se njen nikakor ni hotel odvaditi žaljivih besed. Kričal je neprestano „Zlodej vzemi staro babo“, pastorev pa je polagoma pričel odgovorjati: „Gospod, usliši to našo prošnjo!“

r. Za pet frankov na dan — lepo vreme. Praktični Angleži se hvalijo, da znajo s silnim streljanjem z dinamitom razgnati oblake in tako preprečiti dež. Nasprotno so poskušali v krajih, kjer je velika suša, zbrati oblake in izsiliti dež. Sedaj se poroča iz Švice, da ponuja neki profesor Cavin svojo iznajdbo za doseg lepega vremena. Izumil je baje take stroje, s katerimi se zamore za pet frankov na dan narediti lepo vreme, za deset frankov pa dež. Samo tega še ni povedal, koliko bi stalo izčiščenje njegovih možgan.

r. 5121 samomorov na leto. Po statistiki iz leta 1919. je bilo v Zedinjenih državah ameriških 5121 slučajev samomorov. Med temi je bilo 48 pravnikov, 12 sodnikov, 36 zdravnikov, 28 učiteljev in 211 duhovnikov. Med samomorilci je tudi par milijonarjev. Možkih je znatno več kakor ženskih; časnika niti niti enega.

r. Nagloma onemel je v Berlinu neki gostilničar, ko je ravno natakal pivo. Navzoči gostje so opazili, kako je nenadoma nehal točiti in plašno mahati z rokami. Postal je na mestu mutast. Zdravniki so izjavili, da so mu hipoma otrpili živci.

r. Odkod je razno sadje. Jabolko je bilo prinešeno iz Sirije in Egipta na Grško in potem v Italijo, odkoder se je razširilo po vsem svetu. Slive so bile za časa križarskih vojen prenešene iz Armenije na Francosko in v Nemčijo. Prve češnje so dobili Rimljani iz Ponta v Mali Aziji, bruske iz Aleksandrije, Numidije in Grške. Breske izvirajo iz Perzije, marelice iz Armenije. Orehe so prinesli v Rim Perzijanci; pomaranče in limone so doma iz Perzije. Kutna je bila prinešena iz otoka Krete na Grško in odtod v Italijo, smokve iz Ponta na Grško, buče iz Ruske Azije. Akacija je doma v Južni Ameriki, redkev na Kitajskem, konoplja v zapadni Indiji, odkoder izhaja tudi bob. Hmelj je poznan v Evropi od leta 500, za časa preseljevanja narodov. V Nemčiji so imeli prve hmeljnike že leta 822; špargelj je doma v Italiji.

r. Ogromen hleb sira. Komisar za mlekarstvo v Kanadi, John Ribertson, je dal izgotoviti ogromen hleb sira, kakor ga dosedaj še ni bilo videti. Tehta 22.000 funtov in je 10.000 krav skozi tri dni dajalo zanj mleko. Sir je baje jako dober. Čisto ameriško.

r. Jajca želv. Holandski časopis „Javabote“ piše o slaščicah, ki se jih dobiva na otoku Java in kateri so vzeli v najem Kitajci. Posebno dopajenje imajo Kitajci nad jajci želv. Na Javi raste dvojje vrst želv. Manjše imajo na hrbtu trdo ščit kakor želve, ki smo jih sem pa tam videli pred vojno v naših krajih, večje želve

imajo tudi po hrbtu le mehko kožo. Te živalice zakopljejo po kakih 12 jajc skupaj v pesek na morskem obrežju. Kadar morje poplavi obrežje, razžene pesek tako, da postanejo jajčna gnezda za oko zelo popolnoma skrita. Nabiranci nabirajo zato ta jajca na poseben način. Po obrežju jezdijo s konji. Kjer se pesek pod konjsko podkovo udere, je želvino gnezdo. Jajca želv imajo to posebno lastnost, da jih ni mogoče trdo hupati, ker ostanejo vedno tekoča. Posebno radi jih porabljajo slaščičarji za pecivo.

r. Za 10 milijonov svile ukradli. Na Dunaju so ukradli iz tovornega vlaka 303 kg svilnatga sukanca, ki je bil menda vreden 10 milijonov avstrijskih kron.

r. Strankarska strahovlada na Ogrskem. V Budimpešti je odpustila sedanja vlada iz same strankarske maščevalnosti več kot 600 učiteljev. Veliko učiteljev so razen tega vrgli v ječe pod pretvezo, da so socialistični hujskači. Nekateri so že tudi obsojeni, tako je n. pr. dobila ravnateljica ženske višje šole zaradi „ščuovanja“ osem let zapora, neki ljudski učitelj pa sedem let ječe. Kakor poroča dunajska „Arbeiter-Zeitung“, so bili odpušteni učitelji najboljši strokovnjaki in imajo le to napako, da niso pristaši stranke, ki je slučajno danes na vladnem krmilu. Zgodovina dokazuje, da se tudi najgrša strankarska strahovlada prav v kratkem času maščuje nad strahovladalci samimi.

r. 50 vagonov papirja za volitve. Na Češkem se vrše sredi meseca aprila volitve v državni zbor in v senat. Sedaj opozarja javnost vlado, da bo treba za kandidatske liste, legitimacije in druge volilne tiskovine 40 do 50 vagonov papirja, ki ga ne bo mogoče dobiti, ako vlada kaj posebnega ne ukrene. Vsi češki listi skupaj nimajo danes v zalogi 30 vagonov papirja, papirnice ga lahko izdelajo na dan kvečjemu tri vagona. Tovarne, ki izdelujejo snovi, ki služijo papirnicam za izdelovanje papirja, nimajo premoga. Zelo verjetno je, da bodo med tem, ko se bodo tiskale za volitve tiskovine, prenehali izhajati časopisi ali pa se volitve zaradi pomanjkanja papirja ne bodo mogle vršiti.

r. Dober nos policijskega psa. V Pragi je bil okraden strojnik Šimaček med tem, ko je šel v kino. Prisedši domov, vidi, da so mu lopovi vdrli v stanovanje ter odnesli raznega perila in blaga v vrednosti 7000 K. Na ovadbo je prišel v njegovo stanovanje stražnik, ki je pripeljal s seboj pisico „Silvo“. Ta je hitro začela zasledovati stopinje tatov ter že kmalu nato našla ukradene stvari skrite v nekem jarku, od koder so jih hoteli tatovi polagoma odnesti domov.

r. Slepi delavci. Na Francoskem imajo 4000 slepih vojni invalidov, katere pa prav pridno spravljajo k delu. Posebno so se slepi delavci obnesli v elektrotehniških tovarnah, kjer zaslužijo toliko kot neslepi delavci. V tovarni Thomson-Houston v Neuilly sur Marne vodi oddelek slepcev inženjer, ki je tudi v vojni oslepel.

Naročajte

Ljubljanski Zvon

najboljši in najstarejši slovenski leposlovni list.

Izhaja vsak mesec na 64 straneh ter velja za vse leto 70 K, za pol leta 35 K.

Naročnina se pošilja na „Tiskovno zadrugo“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica stav. 2 Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Dejniška glavica
in rezerve okrog **K 50.000.000 —**
T. telefon št. 251.

Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuj in prodaj vse vrste vrednostnih papirjev,
= valuti in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Dejniška glavica:
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10.000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar. Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti naplogu in obrestovanju. Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, bankovnice in kreditivne na vsa tuja in domača mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, težnja v južnih skandinavskih, tuje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzno osrednja in jih izvršuje najugodnejše.

Brzjavni naslov: **Jadranska.**

Telefon št. 257.